

Paard van Troje

Jaarverslag 2016

Visie, Positionering en Reguliere programmering

2016 was het laatste jaar van de vierjarige Kunstenplanperiode die in 2013 onder de titel 'Haagse Nieuwe' was ingegaan. Het waren vier onstuimige jaren die begonnen met grote tekorten op de exploitatie, welke middels een financieel herstelplan in 2015 werden weggewerkt. Het jaar 2016 was vervolgens zo goed qua exploitatie dat zelfs gebouwd kon worden aan een gezond eigen vermogen. Het is duidelijk: Paard van Troje slaagde er in 2016 meer dan ooit in zijn missie ("mensen gelukkig maken met muziek") over te brengen op het publiek. Daaraan ligt de overtuiging ten grondslag dat de wereld beter wordt wanneer mensen samen mooie ervaringen meemaken. Met muziek helpt Paard van Troje zoveel mogelijk mensen de soundtrack van hun leven te schrijven. Paard van Troje doet dat door voor iedere publieksgroep programma's te maken waarbij de beste beleving wordt gerealiseerd. Paard van Troje is in Den Haag dé plek als het gaat om popmuziek. Als podium bedient Paard van Troje van alle Haagse culturele instellingen het breedste publiek. De programmering bestrijkt het hele

palet van stijlen binnen de popmuziek en kijkt ook geregeld naar andere muziekgenres als jazz, wereldmuziek, zowel klassieke als actuele gecomponeerde muziek en disciplines als gesproken woord, film en wetenschap. Een poppodium

DE STAAT © WOUTER VELLEKOOP

is in onze ogen meer dan een gebouw - het is tevens een expertisecentrum en een aanjager van popcultuur binnen en buiten de stad. Dat past ook bij de positie van grootste poppodium van de provincie Zuid-Holland. In Nederland behoort Paard van Troje qua omvang van programma, capaciteit en bezoekersaantallen tot de grote acht poppodia van het land (G-8) naast Paradiso, Melkweg, Tivoli/Vredenburg, Oosterpoort, 013, Effenaar en Doornroosje. Internationaal is Paard van Troje een kleine speler, maar met festivals als State-X New Forms, Rewire en Crossing Border wordt wel degelijk een substantieel publiek van buiten de landsgrenzen getrokken. De editie van

State-X New Forms was de laatste. Na 13 jaar voorop lopen en pionieren binnen de internationale avantgarde en het zoeken naar nieuwe ontwikkelingen in de experimentele popmuziek zit de taak van het festival er op. De expertise

die met State-X New Forms is opgebouwd zal ten goede komen aan het versterken van het Rewire-festival, waarin wij als programmapartner zullen aanschuiven. De richting van progressieve jazz en improvisatie-muziek die in de laatste drie edities steeds prominenter werd zal wel een vervolg krijgen met een nieuw eigen in 2017 te ontwikkelen festival.

Gedurende 2016 organiseerde Paard van Troje 637 programma's die in totaal 202.013 bezoekers trokken (een nieuw record!). Hieraan zaten inbegrepen 46.543 bezoekers aan het Paardcafé en 6.589 bezoekers van programma's op locatie (o.a. Beachclub Naturel, de Nieuwe Kerk, Open Lucht Theater Zuiderpark, Zuiderstrandtheater, Koorenhuis, Koninklijke Schouwburg, The Grey Space In The Middle en Theater de Veste in Delft). In de Grote Zaal vonden 153 events plaats (met 97.212 bezoekers) en in de Kleine Zaal waren

dat er 145 (met 26.006 bezoekers). Het Sniester Festival (deels in Paard en deels op de Grote Markt) trok over drie dagen 26.000 bezoekers. Met de ruim zeshonderd programma's die Paard van Troje organiseerde werden zeer veel doelgroepen aangesproken. Een tendens die zich gedurende 2016 steeds prominenter manifesteerde is dat er naast de traditionele concertbeleving (een artiest die in de avond-uren optreedt voor een publiek dat specifiek voor die artiest een kaartje koopt) een nieuw soort live-beleving ontstaat. Het gaat dan om party-achtige concepten, waarbij meerdere korte showcase-achtige optredens plaats vinden. De nachtprogrammering van Paard van Troje is voor een groot deel op die manier samengesteld en trekt een

overwegend (zeer) jong publiek. Deze programma's worden zonder uitzondering geprogrammeerd en gepromoot in samenwerking met derde partijen. Paard van Troje is daarbij een laagdrempelige en toegankelijke samenwerkingspartner die nieuw talent op organisatorisch gebied ruim baan geeft. Zo werd in 2016 gestart met concepten als Bassball, Division, Acid Fever en Terugspelen.

Nagenoeg alle doelgroepen in het uitgaanscircuit komen

via de nachtprogrammering aan bod. Zo waren er events gericht op studenten en jongeren (Tante Joke Karaoke, Big Night Out, Here We F***ing Go, Stukafeest, XXLmas, 80s 90s Nullies), liefhebbers van hardere stijlen (Purge, Retaliator, Nostalgia, District25), multicultureel publiek (Lovumba, Djogo Nights, Dushi Yu, Rasta Nation), LGBT (PANN, Cotton Candy), maar ook specifieke leeftijdsgroepen (FRIS voor 12 tot 16-jarigen, Love Sensez,

Nachtdienst, SOAR voor 16+ en Soul City, New Wave City, 40 UP en Glitterclub voor 30+ en 40+).

De reguliere concertprogrammering liep uiteraard ook door en was in 2016 zeer succesvol. Met 25 uitverkochte concerten in de Grote Zaal (onder andere Echo & The Bunnymen, Seasick Steve, Nathaniel Rateliff en Scott Bradley's Postmodern Jukebox) en 16 in de Kleine Zaal (waaronder Dubioza Kollektiv, Emancipator, Jonna Fraser en Indian Askin) konden we alleen maar zeer tevreden zijn. De zaalbezetting van de activiteiten in het Paard van Troje blijft dan ook onverminderd hoog.

DELIKT @ SNIESTER © JAN RIJK

Samenwerking

Om succesvol te kunnen programmeren dien je als instelling verweven te zijn met het maatschappelijk en culturele veld.

Samenwerking is ook in 2016 één van de speerpunten en succesfactoren van de programmering geweest. Binnen de nachtprogrammering wordt zoals reeds vermeld nauw samengewerkt met organisatoren van buiten.

De serie concerten met het Residentie Orkest (Symphonic Junction) kende vijf nieuwe edities (met onder meer

Ellen Ten Damme, Pat Smith en Shirma Rouse); er waren twee afleveringen van het literaire gooi-en smijtprogramma Puur Gelul; de jazzprogrammering in samenwerking met Jazz070 zorgde voor optredens van Jakob Bro en Joey Baron; in het kader van Dag in de Branding ging de compositie Ursae Minoris van Claudio Baroni in première; met het Haags Pop Centrum werden een aantal optredens en de slotavond van de Haagse Popweek geprogrammeerd; Haagsch College werd de vaste samenwerkingspartner op het gebied van politiek en maatschappelijke onderwerpen; de wereldmuziek-programmering werd in samenwerking met Korzo

Theater gepromoot; het Sniester festival in samenwerking met het Popdistrict kreeg een zeer succesvolle derde editie; zowel nieuwe hiphopnamen (i.s.m. Aight) als old-skool legendes (i.s.m. Ultimate 88 Hip Hop Reunion) kregen een prominente plek in de concertprogrammering.

Ook in 2016 beperkte de programmering zich niet tot het eigen gebouw. Er waren concerten op locaties als Zuiderparktheater (Henry Rollins, BLØF), Zuiderstrandtheater (Dianne Reeves), Nieuwe Kerk (Sharon Robinson, Nynke Laverman, Lou Rhodes, Sabrina Starke), Koorenhuis (Sunday Sun, Bauer, Marc O'Reilly, Broeder Dieleman, Quaux Quaux Joans), strandtent Naturel (Will & The People, Pierce Brothers, Splendid) en een zestal

concerten in de Veste in Delft.

In het laatste kwartaal van het jaar ging een wat langer gekoesterde wens in vervulling: optredens op pop up-locaties die niet als concertplek zijn ingericht. De serie Vessel (Eartheater in de Blauwe Kamer en S.T. Cordell in de kelder van The Grey Space in The Middle) werd al na twee edities een begrip in Haagse underground-kringen. De binding met Den Haag blijkt uit de hoeveelheid Haagse acts die in 2016 werden neergezet, namelijk een duizelingwekkend aantal van 869. De positie van Paard-café als kraamkamer van de Haagse scene blijkt alleen al uit het feit dat bijna de helft (425) daar stonden geprogrammeerd.

SYMPHONIC JUNCTION © JAN RIJK

Cultureel ondernemerschap.

Paard van Troje werd in 2013 geconfronteerd met een negatief eigen vermogen. De afgelopen jaren is door de hele organisatie keihard gewerkt om het voor die tijd

ontstane negatieve eigen vermogen weg te werken. Dat is meer dan gelukt. Sinds 2015 verkeert Paard van Troje weer in de zwarte cijfers i.p.v. in de rode! In 2016 is het eigen vermogen verder versterkt. De toegezegde eenmalige balanssteun van de gemeente is dan ook in zijn geheel terug gestort.

Er zijn binnen de organisatie op diverse gebieden inhaalslagen gemaakt die een fundament vormen voor een gezonde bedrijfsvoering op lange termijn:

De financiële afdeling is gereorganiseerd waarbij overgestapt is op een ander boekhoudpakket (Afas). Daardoor is de boekhouding meer digitaal en zijn er minder handwerk en uren nodig. Tevens ontstaat meer inzicht in de kosten en daardoor besparingen door eerdere signalering waar er iets mis gaat (of zou kunnen gaan). Ook zijn er beter vergelijkbare cijfers in rapportages naar Management Team en Bestuur en daardoor beter inzicht in de cijfers. Door

de herinrichting financiële afdeling zijn er minder kosten hoofd financiën (door minder uren) en per saldo meer uren beschikbaar voor financieel medewerkers. Daardoor kunnen taken weg bij medewerkers op andere afdelingen die daardoor meer tijd hebben voor commerciële activiteiten. Bij alle bars zijn pinautomaten geplaatst met daarin geïntegreerd contactloos betalen. Dit werkt kostenverlagend omdat er dan minder contant geld geteld hoeft te worden, minder wisselgeld besteld en er minder geld afgestort wordt. Ook zullen er minder kasverschillen uitgezocht en geboekt worden, allemaal zaken die nu

geld en mankracht kosten. Tevens draagt het bij aan de veiligheid doordat er minder contant geld in kassa en bar aanwezig is. Daarnaast kan het ook omzet-verhogend werken, door de kortere duur van de transactie. Het is klantvriendelijk (extra en snellere service aan de kassa en de bar, mogelijkheid om creditcards te accepteren) en het kan leiden tot impuls aankopen.

Er zijn technische investeringen in het licht gedaan in het

LIPT EASE © SHUI FAN

kader van duurzaamheid en kostenreductie: LED-verlichting op de balkons in de grote zaal in plaats van de conventionele halogeenverlichting en bewegend (show)licht met spots die niet meer gebruik maken van een gasontladinglamp maar een LED-bron met een langere levensduur en een besparing in de stroomkosten. Tot slot is er geïnvesteerd in waterbesparende speelbakken (aquavox), waarbij via sensoren wordt bepaald wanneer de speelbak

vers water nodig heeft. Dit systeem bespaart gemiddeld 20.000 liter schoon drinkwater per maand per speelbak. Ook de toiletten zijn voorzien van sensoren zodat deze alleen spoelen bij gebruik ervan.

In 2016 hebben meerdere leden van het Management Team van Paard van Troje deelgenomen aan het training- en coachingstraject "Wijzer Werven"; een praktisch trainingsprogramma dat door het ministerie van OC & W is ontwikkeld om culturele instellingen te versterken op het gebied van fondsenwerving en het vergroten van de inkomsten. Het opzetten van een vrienden- en

bussinessclub en aanvullende financiering middels fondsenwerving en sponsoring moet in 2017 gestalte gaan krijgen.

Paard van Troje heeft sinds enkele jaren voor gekozen de afdeling programmering te versterken met een medewerker die zich puur bezig houdt met de zakelijke verhuur. Dat levert een divers palet aan soms openbare, maar net zo vaak besloten programma's op die uiteenlopen van bijeenkomsten van ambassades, bedrijfspresentaties en schoolfeesten tot politieke partijen-bijeenkomsten, lezingen en concerten.

Marketing en PR

Het geheel van marketing en PR wordt zo efficiënt mogelijk ingezet. Wanneer de totale PR- en Marketingkosten in 2016 worden afgezet tegen het aantal betalende bezoekers dan komen die kosten neer op € 2,74 per bezoeker.

Binnen de verdeling van de PR en Marketingkosten vond steeds meer een verschuiving plaats waarbij minder drukwerk wordt geproduceerd en meer wordt uitgegeven aan online adverteren. Opgemerkt moet worden dat de verschuiving naar het digitale domein geen kostenreductie opleverde. Digitaal adverteren heeft met name als voordeel dat er gericht en meetbaardere geadverteerd kan worden.

Daarnaast is geïnvesteerd in diverse applicaties (Wecross, adwords, Google e-commerce) om de promotie-resultaten

inzichtelijker te maken. Hierbij worden diverse sociale media, de Paard van Troje-website, - nieuwsbrief en kaartverkoop aan elkaar gekoppeld. Advertenties en promotieacties kunnen op deze manier heel gericht worden uitgezet.

Paard van Troje ontwikkelde als eerste podium de Early Bird-ticket voor concerten en bleef ook in 2016 deze prijsdifferentiatie actief gebruiken om passieve loyaliteit te blijven stimuleren. Paard van Troje is deelnemend

SKIP & DIE © DANIJEL MIHAJLOVIC

partner van We Are Public en heeft dit initiatief van harte ondersteund tijdens de aanloopperiode. Met het We Are Public-initiatief wordt een gedeeltelijk nieuwe doelgroep geprikkeld het Paard van Troje te bezoeken.

Gedurende 2016 is begonnen met een profilering- en merkstrategie-onderzoek. Met de aanbevelingen hieruit is een start gemaakt met de aanscherping van doelgroepensegmentatie die begin 2017 bedrijfs-breed geïmplementeerd wordt. Ook wordt het Paard van Troje-profiel op basis van dit onderzoek aangescherpt om op die manier een aantrekkelijke alliantiepartner

te worden voor het bedrijfsleven.

Maatschappelijk draagvlak en culturele diversiteit

De programmering van Paard van Troje was ook in 2016 breed. Idealiter zouden wij het liefst iedere Hagenaar of Hagenees jaarlijks willen verwelkomen. Het streven is dat met de programmering gezocht wordt naar een

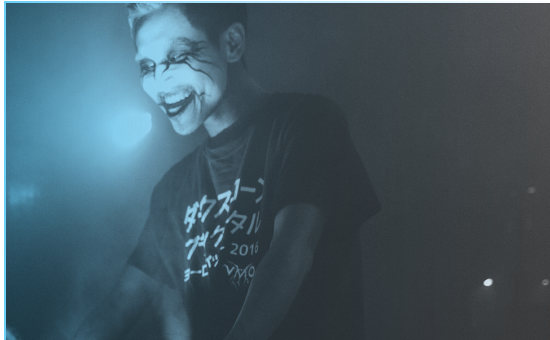
bezoekerssamenstelling die nog meer recht doet aan de diversiteit binnen het verzorgingsgebied van Paard van Troje. Hoewel moet worden opgemerkt dat Paard van Troje van zijn bezoekers geen nationaliteit, culturele of etnische achtergrond registreert, bestaat de indruk dat de diversiteit van het publiek nog steeds stijgende is.

Paard van Troje ziet het als zijn taak kennis over te dragen. Naast ons educatief programma doen we dit door middel van het bieden van stageplaatsen bij productie,

techniek, programmering en PR & marketing. Daarnaast werken we samen met afstudeerstagiaires. Zowel op de afdeling PR & marketing als in de backstage werken we met een team van vrijwilligers. Op de afdeling horeca werken we bewust met betaalde medewerkers aangezien we op die manier met een kleinere goed ingewerkte ploeg kunnen werken, die als een geoliede machine werkt.

Dit is in het belang van de veiligheid van de bezoekers en de veiligheid bij het omgaan met grote geldbedragen en zorgt (niet onbelangrijk) voor een hogere bar-omzet. Ook bieden we op deze manier ruim veertig jongeren de kans om een inkomen te verdienen tijdens hun studie.

De diversiteit in het personeel is net zo belangrijk als de diversiteit in ons publiek. Paard van Troje vindt het belangrijk dat de bezoeker zichzelf en Den Haag herkent in onze organisatie. Dit geldt niet alleen voor de vaste ploeg op kantoor en in het bestuur, maar werkt door in de horecaploeg en de beveiliging. Bij de beveiliging kunnen we er zelfs voor kiezen om de inzet per avond aan te passen aan de te verwachte bezoekers (denk aan: geslacht, afkomst, leeftijd). Belangrijk is dat we zorgen dat dit in de basis goed zit: niet alleen blanke grijze mannen, maar een

VIOLENT MAGIC ORCHESTRA @ SXNF © PARCIFAL WERKMAN

vrouwelijke Indo als directeur en een bestuur dat bestaat uit zowel mannen als vrouwen van dertigers tot eind vijftigers en van gevarieerde culturele afkomst. Bij werving en selectie houden we rekening met culturele diversiteit en streven we naar een gelijke man-vrouw verhouding. Dit kan invloed hebben op de wijze waarop we een vacature uitzetten en kan doorslag geven in de briefselectie. Uiteindelijk zal de kandidaat die het beste uit de gesprekken en een eventuele opdracht komt, geselecteerd worden voor de functie.

Educatie

Cultuureducatie is een belangrijk segment van de jaarlijkse programmering. Vaste programma-onderdelen als de Maris Music Awards (een talentenjacht georganiseerd door het Maris College), Boekkids, Boekkids University, jongerenconcert B-Rebel en Girls Day (meisjes maken

kennis met theatertechniek) werden in 2016 aangevuld met de maandelijkse in samenwerking met Jinc gemaakte Bliksemstages. Bij deze stages komen elke maand een ochtend lang een aantal leerlingen van basisscholen en middelbare scholen in het Paard van Troje op bezoek voor een rondleiding en een uitleg van zowel de licht- als geluidsinstallatie. Het gaat met dit programma vooral om kinderen duidelijk te maken dat alles mogelijk is, ook al kom je uit Laakkwartier of Schilderswijk en heet je Ahmed en geen Roderick.

In 2016 werd ook weer de tweejaarlijkse talentenjacht Talent Event in Paard van Troje gehouden en de in oktober 2015 gestarte Cultuurschakel-voorstelling 'Word Rockster in een Dag' is inmiddels omgedoopt tot 'Rockster in de Beatstad'. De voorstelling sluit namelijk nu aan bij het thema Mijn Stad

in de leerlijn Muziek van Cultuuronderwijs Op Zijn Haags. Waar de repertoirekeuze in de eerste aflevering willekeurig was, zal voor de komende voorstelling uitgegaan worden van louter Haags repertoire waar kinderen op leren rocken. Door een verschuiving in de planning en het feit dat scholen in schooljaren werken en Paard in kalenderjaren werkt, zal de tweede Cultuurschakelvoorstelling pas in januari 2017 plaatsvinden (net buiten de tijdspanne van dit jaarverslag). De schoolvoorstelling is nog steeds een samenwerkingsverband tussen Paard, Cultuurschakel,

Ready To Play en HPC. Naast het specifiek op scholen en leerlingen gerichte educatieprogramma waren er afgelopen jaar nog een hele rits programma's die het brein kriebelden in plaats van de trommelvliezen.

Een greep: afleveringen van Border Kitchen met John Irving en Harry Parker, politieke programma's in samenwerking met Haagsch College met onder meer minister Koenders en de aftrap van de Tweede Kamer-verkiezingen met een meet-up met Jesse Klaver.

Bestuur en Bestuursmutaties in 2016

In 2016 zijn Marjolein de Jong en Gerard van den IJssel lid geworden van het bestuur. Onlangs, in 2017, is daar Jeroen Wielaard aan toegevoegd. Per 26-01-2017 zijn Roos Vermeij (voorzitter) en Bas Knol afgetreden omdat zij negen jaar lid waren van het bestuur en daarmee hun maximale zittingstermijn hadden bereikt.

Actuele bestuursamenstelling

AFDELING	FUNCTIE	VOORNAAM	TUSSENVOEEGSEL	ACHTERNAAM	IN FUNCTIE	MAXIMALE ZITTINGSTERMIJN (= 9 JAAR / 3X3)
bestuur	penningmeester	Richard		Borsboom	1-3-2010	1-3-2019
bestuur	bestuurslid	Vernon		Roberts	1-6-2010	1-6-2019
bestuur	bestuurslid	Simone		Tettero	1-6-2014	1-6-2023
bestuur	voorzitter	Marjolein	de	Jong	13-4-2016	13-4-2025
bestuur	secretaris	Gerard	van den	IJssel	9-6-2016	9-6-2025
bestuur	bestuurslid	Jeroen		Wielaard	9-3-2017	9-3-2026

Mw. Majel Blonden
Directeur
majel@paard.nl

Dhr. Henk Koolen
Programmering Concerten & Festivals
henk@paard.nl

Redactie:
Majel Blonden, Henk Koolen,
Bas de Wit, René van der Zee
Opmaak:

Mw. Eva von der Assen
Programmering Dance & Festivals
eva@paard.nl

Dhr. Bas de Wit
Strategie, partnerships & development
bas@paard.nl

Robert Muda van Hamel / Spacebar
Muziek:
Tears & Marble, The Stangs

Paard van Troje Feitenblad 2016

Cijfers	2016	2015	2014
Totaal aantal bezoekers (incl. café en gasten)	202.013	173.283	177.050
Aantal bezoekers concerten	64.285	54.149	59.064
Aantal bezoekers dance	33.073	35.309	30.482
Aantal bezoekers festivals	4.681	4.614	4.258
Aantal bezoekers Popdistrict	26.000	20.000	30.000
Aantal bezoekers commerciële verhuur	5.691	5.692	5.734
Gasten/diversen/pr kaarten/gratis	15.151	15.210	10.209
Aantal bezoekers op locatie	6.589	2.713	2.303
Aantal bezoekers Paard Café	46.543	35.596	35.000
Totaal aantal activiteiten (incl. café)	637	529	449
Aantal concerten grote en kleine zaal	183	152	150
Aantal dance optredens	75	85	86
Aantal festivals	10	8	7
Aantal commerciële verhuringen	25	26	18
Aantal concerten op locatie	39	9	4
Aantal concerten Paard Café	297	242	176
Literatuur/dans/theater/comedy/overig	8	7	8
Totaal uitgaven (X € 1000)	3.940	3.737	3.553
Waarvan programmakosten	2.132	1.874	1.870
Waarvan personeel en organisatie	1.325	1.389	1.193
Waarvan huisvesting	483	474	490
Totaal inkomsten (X € 1000)	4.073	3.983	3.592
Waarvan entree	1.539	1.532	1.394
Waarvan horeca (netto)	836	736	667
Waarvan fondsen/sponsoring en overig	342	375	204
Waarvan subsidie	1.349	1.338	1.321
Rentebaten	7	2	6
Exploitatieresultaat (voor BB en L)	133	246	39
Percentage subsidie (ex eenmalige bijdragen)	33	34	37
Percentage subsidie excl. huisvesting	21	22	23